

2018-05-29

KUVAILEVAN METATIEDON ASiantuntijaryhmän kokous

Aika: 29.5.2018 klo 10.00-15.45

Paikka: Turun yliopisto, Assistentinkatu 5, Educariumin kokoushuone 272,

Läsnä: Pia Backman (Åbo Akademis Bibliotek), Ville Huhtala (Helsingin yliopiston kirjasto), Katja Hyvärinen (Itä-Suomen yliopiston kirjasto), Sirpa Janhonen (Varastokirjasto), Minna Kantanen (Kansalliskirjasto), Anne-Mari Salmela (Turun yliopiston kirjasto), Anna Viitanen (Turun kaupunginkirjasto) ja Kiti Vilki-Eriksson (Kansalliskirjasto)

Kutsuttuna asiantuntijana: Minttu Hurme (Kansalliskirjasto)

Poissa: Ulla Ikäheimo (Kansalliskirjasto), Silja Saarikoski (Seinäjoen ammattikorkeakoulun kirjasto) ja Jaana Uurasjärvi (Eduskunnan kirjasto)

- 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja
- 2. Ilmoitusasiat
- 3. Voyager ja Aleph
- 4. MARC 21 RDA sovellusohje
 - Henkilönnimi-muotoiset sarjaisäkirjaukset 800-kentässä, silloin jos aineistossa ei ole sarjamerkintää - tarkennuksia ohjeisiin
- 5. Elokuvien kuvailuohje
- 6. Kysely kiinteämittaisten kenttien käytöstä yhdessä Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kanssa
- 7. Äänisisällön merkitseminen (videotallenteet ja videopelit)
- 8. Melinda-päivä 22.5.2018
- 9. Sovellusohjeen sisällönkuvailukenttien päivittäminen yhdenmukaisiksi sisällönkuvailuohjeen kanssa
- 10. Kuvailun tiedotuspäivien suunnittelu
- 11. Kirjastojen kysymyksiä
 - 1) Kysymys: Kartta-aineiston mittakaavan merkitseminen
 - 2) Kysymys: Alma Talent Pro Verkkokirjahylly
 - 3) Kysymys: Kenttä 588 verkkoaineiston kuvailuohjeessa
 - 4) Kysymys: Organisaatiokohtaisten 856-kenttien poistaminen Melindassa
 - 5) Kysymys: Käytetäänkö 600-kentässä osakentää je?
 - 6) Kysymys: 040 ja ja KV
 - 7) Kysymys: Voiko tietueeseen lisätä Docplayeriin vievän linkin?
 - 8) Kysymys: Miten kuvaillaan julkaisun sisältämät AR-sovelluksen avulla katsottavat 3D-videot?
 - 9) Kysymys: KOHA ja yhteensidotut
 - 10) Kysymys: Mikä ero on tallenteilla Nintendo DS ja Nintendo Switch?
- 12. Seuraava kokous, syyskauden kokoukset ja sihteerin valinta syyskaudeksi

1. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin.

2. Ilmoitusasiat

1) Suvi Kukkosen viesti me-luetteloijat-listalla 30.4:

"Kansalliskirjasto ostaa BTJ Finland Oy:ltä kahdentuhannen, pääasiassa kaupallisten kustantajien julkaiseman, kirjanimekkeen kuvailun. Ratkaisu turvaa Melinda-kirjastoille vuonna 2018 katkeamattoman kirjatuotannon kuvailun, sillä Kansalliskirjaston ja BTJ Finland Oy:n välinen Kansallisbibliografian kuvailutyön monivuotinen yhteistyösopimus päättyy toukokuun lopussa BTJ Finland Oy:n sanottua sopimuksen irti. Ostoratkaisuun päädyttiin, koska on kyse isoista työprosessien muutoksista, jotka vaativat aikaa toteutukseen.

Olemme Kansalliskirjastossa kevään aikana etsineet ratkaisuja kotimaisen julkaisuutuotannon kuvailutyön uudelleen järjestämiseen sopimuksen päättymisen jälkeen. Tavoitteenamme on kotimaista kirja-alaa ja kuvailun ekosysteemiä kokonaisuudessaan hyödyttävä metatietoprosessien kehittäminen ja automatisointi yhteistyössä julkaisualan ja kirjastojen kanssa. "

2) Marja-Liisa Seppälän viesti me-luetteloijat-listalla 9.5.:

"Englanninkielinen RDA Toolkit päivittyi uuteen versioon (3R-muutos) vaiheittain tämän vuoden ja ensi kevään aikana. Beta-versio julkaistaan 13.6.2018. Suomenkielinen versio julkaistaan vuoden 2019 alkupuoliskolla. Lisätietoa RDA:n uudistumisesta Kuvailusääntöpalvelun sivulla: <https://www.kiwi.fi/x/2wFiBQ>

Kuvailusääntöpalvelu on kerännyt eri tahoilta tulleita RDA:n termisuoennosten ja linjausten muutosesityksiä verkkosivuilleen:

- 2018 linjausmuutokset: <https://www.kiwi.fi/x/khRiBQ>

- 2018 termimuutokset: <https://www.kiwi.fi/x/hRRiBQ>

Muutoksia voi kommentoida Kuvailusääntöpalvelun palveluosoitteessa: kuvailusaannot-posti[at]helsinki.fi. Kommentit julkaistaan sivuilla.

Kuvailun kansallisten asiantuntijaryhmien RDA-linjaukset kuvailun keventämiseksi on julkaistu Kuvailusääntöpalvelun sivulla: <https://www.kiwi.fi/x/uBaOBQ> Samalla julkaistiin myös kuvailutasokohtaiset (ydin- ja perustaso) pakollisten elementtien listaukset.

Lisätietoa linjauksista ja kuvailutasoista Kuvailustandardiryhmältä: kuvailustandardit-posti[at]helsinki.fi "

3) 2-päiväiset Kuvailun tiedotuspäivät syksyllä

Ohjelmassa on sekä teoriaa että käytännön kuvailuesimerkkejä. Päivien tarkempi ajankohta selviää myöhemmin.

4) Sini Neuvonen Espoon kaupunginkirjastosta Yleisten kirjastojen edustaja KUMEAssa

YKNN työvaliokunnan huhtikuisen kokouksen pöytäkirjassa https://www.kirjastot.fi/neuvosto/poytakirjat/1_2018 on mainittu, että Yleisten kirjastojen edustajat KUMEAssa ovat Sini Neuvonen ja Anna Viitanen. Epähuomiossa tieto Sinin jäsenyydestä ei ole kantautunut KUMEAan eikä Sinille itselleen. Sini aloittaa työskentelyn KUMEAssa syksyllä.

3. Voyager ja Aleph

- Alephin valmiisiin sisältövaihtoehtoihin on lisätty kenttään 500 \$a vaihtoehdot 'Vertaisarvioitu' ja 'Kollegiaalt granskad'.
- Melindan järjestelmämuutosrintamalla ei ole tapahtunut merkittävää edistystä.
 - Riippumatta siitä, mikä Melindan järjestelmä tulee olemaan, nykyiset Melinda-palvelut (mm. replikointi kirjastotietokantoihin) säilytetään niitä tarvitseville.
 - Voyagerista Kohaan siirtyville kirjastoille tarjotaan nykyistä vastaava kuvailuympäristö Aleph-Koha välillä
 - Voyagerista muualle siirtyville kirjastoille samoin, kunhan uusi järjestelmä tarjoaa replikoinnin vaatimat rajapinnat
- 1.3.2018 pidetyssä kokouksessa sovittiin, että Alephiin laitetaan varoitus, jos tallennettavassa tietueessa on sekä kenttä 260 että kenttä 264. Tämä on toteutettu 6.6.2018 - Aleph antaa nyt virheilmoituksen "Record has both 260 and 264 fields", jos tietueessa on molempia kenttiä, ja sen aineistotyyppi on jotain muuta kuin jatkuva julkaisu (FMT: SE).
- KVP ja Fennica pyrkivät edistämään vapaakappalekirjastojen taholta esitettyä toivetta saada ajoina e-vapaakappale-tietueet omiin tietokantoihin.

4. MARC 21 RDA sovellusohje

Henkilönnimi-muotoiset sarjalisäkirjaukset 800-kentässä, silloin jos aineistossa ei ole sarjamerkintää - tarkennuksia ohjeisiin

800-kenttään voidaan merkitä henkilönnimi-alkuinen tekijä-nimeke-sarjalisäkirjaus myös silloin, kun aineistossa ei ole sarjamerkintää, jos julkaisun tiedetään kuuluvan johonkin sarjaan (esim. romaanisarjat).

Lisäkirjaus tehdään sarjan alkuperäisestä nimimuodosta.

Esim.

800 1# \$a Hirvisaari, Laila K. \$t Imatra-sarja, \$v 3.

Käännösteoksissa merkitään lisäkirjaus myös julkaisun kielellä olevasta sarjasta. Eli käännösteoksissa kenttä toistetaan.

Esim.

800 1# \$a Cabot, Meg. \$t Princess diaries ; \$v 1, \$l suomi.

800 1# \$a Cabot, Meg. \$t Prinsessapäiväkirjat ; \$v 1.

Huom! \$e-osakenttää ei tallenneta 800 kentän tekijä-nimekekirjauksiin, poikkeuksena musiikkiaineistot.

5. Elokuvien kuvailuohje

Elokuvien kuvailuun ja kuvailuohjeeseen liittyviä kommentteja ja kysymyksiä on tullut runsaasti. Perustettiin työryhmä, joka ottaa tehtäväkseen elokuvien kuvailuun liittyvien kysymyksiin vastaamisen ja elokuvien kuvailuohjeen päivittämisen. Ryhmään kuuluvat: Minna Kantanen, Eeva-Riitta Peltonen, Anneli Renfors ja Anna Viitanen.

6. Kysely kiinteämittaisten kenttien käytöstä yhdessä Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kanssa

Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä suunnittelee kaikille kirjastosektoreille osoitettavaa kyselyä kirjastoissa käytetyistä kiinteämittaisista kentistä ja koodeista. Kysely on tarkoitus toteuttaa syksyllä. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmältä on tullut KUMEAlle toukokuun alussa tiedustelu mahdollisesta kiinnostuksesta osallistua kyselyn tekemiseen. KUMEA osallistuu kyselyn laadintaan kokoonpanolla: Sirpa Janhonen, Minna Kantanen, Anne-Mari Salmela ja Kiti Vilki-Eriksson. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmästä kyselyä valmistelevaan ryhmään kuuluvat Ilkka Haataja, Outi Hintikka, Hannele Dahl, Taru Fröjdholm, Satu Niininen ja Tarja Turunen.

Tarja Turunen toimii työryhmän vetäjänä.

7. Äänisisällön merkitseminen (videotallenteet ja videopelit)

Muutos RDA Toolkitin tekstissä RDA 7.18 Äänisisältö

Ekspression äänisisältö merkitään, jos sitä pidetään tärkeänä tunnistamisen tai valinnan kannalta.

Käytettävät termit: ääneton / ääni - huom! termi "mykkä" on poistunut käytöstä. Aineistokohtaiset ohjeet äänisisällön merkitsemisestä on päivitetty.

Mykkäelokuvissa merkitään "ääni", silloin jos mykkäelokuvassa on musiikkia ja "ääneton", jos elokuvassa ei ole ollenkaan ääntä.

Esimerkit

DVD/Blu-ray:

300 ## **1a** 1 DVD- videolevy (1 h 33 min) : **1b** värillinen, ääni

300 ## **1a** 1 Blu-ray-videolevy (63 min) : **1b** mustavalkoinen, äänetön

(Elokuva on mykkäelokuva, jossa ei ole edes musiikkia)

videopelit:

300 ## **1a** 1 tietolevy : **1b** värillinen, ääni

300 ## **1a** 1 tietolevy : **1b** värillinen, ääni + **1e** 1 pikaopas (2 sivua)

Aineistokohtaisista ohjeista löytyy lisää esimerkkejä.

8. Melinda-päivä 22.5.2018

Kansalliskirjasto järjesti Melinda-kirjastojen kuvailijoille Melinda-päivän 22.5.2018 Helsingissä. Tänä vuonna teemana oli erityisesti e-aineistojen kuvailu ja eMelindaan liittyvät asiat. KUMEA osallistui päivään valmistelemalla työpajaosuuden kuvailuesimerkkejä ja Ville Huhtala esitteli päivässä KUMEA:n laatiman Verkkoaineistojen kuvailuohjeen. Melinda-päivä sai hyvää palautetta, päivä koettiin hyödylliseksi ja erityisesti sen käytännönläheisyyttä kiiteltiin. Melinda-päivän tallenteen ja materiaalit, myös työpajaosuuden kuvailutehtävien "mallivastaukset" löytyvät Melindapäivän sivulta: <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=93197198>

Tapausesimerkin European Pharmacopoeia kuvailun KUMEA ottaa käsittelyyn syksyllä.

9. Sovellusohjeen sisällönkuvailukenttien päivittäminen yhdenmukaisiksi sisällönkuvailuohjeen kanssa

Työryhmä pitää erillisen ACP-kokouksen, jossa käydään läpi sovellusohjeen sisällönkuvailukentät ja päivitetään ne yhdenmukaisiksi sisällönkuvailuohjeen kanssa. Ulla Ikäheimo on jo tehnyt alustavaa työtä asiassa.

10. Kuvailun tiedotuspäivien suunnittelu

Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokouksesta toimeksi saaneena työryhmä valmistelee syksyllä pidettäviin Kuvailun tiedotuspäiviin alustukset Käyttöoikeuksien metatiedoista ja kuvailun sujuvoittamisesta. Käyttöoikeuksien metatietoja koskevan alustuksen valmistelusta vastaa pienryhmä, johon kuuluvat: Ville Huhtala, Katja Hyvärinen, Ulla Ikäheimo, Anne-Mari Salmela, Silja Saarikoski ja Anna Viitanen. Alustuksen kuvailun sujuvoittamisesta valmistelevat Pia Backman, Ulla Ikäheimo, Minna Kantanen ja Kiti Vilkki-Eriksson.

11. Kirjastojen kysymyksiä

1) Kysymys: Kartta-aineiston mittakaavan merkitseminen

Voisiko KUMEA kertoa sovelletaanko alla olevaa RDA-ohjetta Suomessa?

- Jos kartta-aineiston päänimeke sisältää tiedon mittakaavasta, sisällytetään mittakaavatieto osana päänimekettä esim.

GT tiekartta Etelä-Suomi, 1:250 000.

Jos sovelletaan, niin millaisissa tapauksissa mittakaava tulee kenttään 245 tai kenttään 246. Entä milloin käytetään vain kenttiä 034 ja 255?

Vastaus: Kun kartasta tehdään täydellinen kuvailu, mittakaava merkitään nimekkeen osaksi vain siinä tapauksessa, että typografia osoittaa sen kuuluvan nimekkeeseen tai mittakaava on erottamaton osa pää- tai alanimetikettä (esim. Espoo mittakaavassa 1:10000).

Vaikka mittakaava merkittäisiinkin kenttään 245, se merkitään aina myös 034- ja 255-kenttiin. Fennicassa on historiallisia kerrostumia kuvailussa, jolloin mittakaava merkittiin herkemmin 245-kenttään. Tällöin formaattikin oli toisenlainen.

2) Kysymys: Alma Talent Pro Verkkokirjahylly

Käytyä keskustelua:

Yksityisviesti 2.5:

Verkkokirjahylly on hankala kuten noista alla olevista viesteistä näkyy. Kun Verkkokirjahylly siirtyi Wsoypro:lta Talentumille niin Talentum vaihtoi isbn:t. Osaan on kuitenkin edelleen itse kirjan tietoihin jäänyt tuo WSOY:n vanha isbn, vaikka Verkkokirjahylly-listassa on uusi isbn. Eli Verkkokirjahyllyssä on samalle kirjalle kaksi isbn:ää. Tuo alla oleva on sellainen tapaus ja näitä on muitakin.

Nyt Melindassa taitaa näissä olla (ainakin suurelta osin) Talentum isbn:t ja alkuperäiset Wsoy-isbn:t on hävinneet. Kirjastojen tietokannoissa on varmaan näissä vanhemmissa Verkkokirjahylly-kirjoissa WSOYpro ja Talentum ISBN:ia vaihdellen sen mukaan milloin luettelointi on tehty tai onko isbn:t vaihdettu. Annelihan tuossa kysyi mihin laittaisi sen toisen isbn:n. Tuntuu jotenkin hullulta, että näistä pitäisi olla kaksi kuvailua? Eikä näissä voi olla kahta 020-kenttää? – vai miten pitäisi toimia?

voy-cat 12.3:

oliko se niin, että uuden isbin myötä pitäisi tehdä uusi tietue. Tuntuu vain hurjalta, kun ei oikein pysy perässä mikä on se oikea. Tekee jo mieli näiden kanssa nostaa kädet pystyyn.

voy-cat 2.3:

Ilmeisesti Alma Talentkaan ei tiedä, mitä heidän hyllyssään on. Jos Verkkokirjahyllystä hakee ISBN-tunnuksella 978-952-63-2782-2, päätyy kirjaan, jonka tiedoissa on ISBN 978-951-0-33968-8.

Alma Talent Pro Verkkokirjahyllyssä on muitakin kirjoja, joissa ISBN on vaihdettu. Laittaisin tietueeseen sen ISBN:n, joka on kirjan tiedoissa. Mutta mihin kenttään voisi laittaa sen toisen?

voy-cat 2.3:

tähän kirjaan liittyen Savonia sai seuraavanlaisen vastauksen Almalta "Tarkistin tämän tiedostoistamme ja siellä on verkkokirjahyllyn isbn 978-952-63-2782-2".

voy-cat 7.2:

Melindan tietue 007452696. Nimeke: Mikä tekee yrittäjästä menestyvän : perusyrittäjästä superyrittäjäksi. Tietueessa ISBN on 978-952-63-2782-2, mutta Verkkokirjahyllyssä 978-951-0-33968-8. Käsittääkseni kuitenkin sama kirja. Vaihdoin ISBN:n. Mietitään uudelleen, jos ISBN 978-952-63-2782-2 onkin voimassa oleva. Sinänsä erikoista, että Verkkokirjahyllyn ISBN:n kustantajatunnus on WSOY:n.

Vastaus: Jos kirjan tietoja tutkailee nyt, niin tämän yhtenä yksikkönä ilmestyvän aineiston (eli ei päivittyvä) ISBN on korjattu oikeaksi. Jos ISBN olisi vielä aineistossa ollut, niin sen olisi voinut merkitä virheellisenä 020\$z-osakenttään. Kuvailuun olisi voinut laittaa viittauksen toisesta manifestaatiosta 775 (tai 500) kenttään, mutta koska tuota toista manifestaatiota (WSOY) ei käytännössä ole enää olemassa, niin huomautus lienee paikallan vain jos asiakkaiden ajatellaan siitä jotenkin erityisesti hyötyvän.

3) Kysymys: Kenttä 588 verkkoaineiston kuvailuohjeessa

Verkkoaineiston kuvailuohjeessa on näin:

Esimerkki: 588 ## \$a Kuvailun perustana verkkoaineisto; nimeke PDF-nimiösivulta (ACM, katsottu 26.5.2011).

Tarvitseeko tuohon tosiaan kirjoittaa Kuvailun perustana verkkoaineisto? Eikö oletus ole, että kuvailu tehdään verkkoaineiston perusteella? Huomautus tuntuu tarpeettomalta. Jos kuvailu tehtäisiin jonkin muun aineiston perusteella, niin silloin huomautus on ymmärrettävämpi.

Kentän nimi on "Kuvailun perusta"; pitääkö se toistaa huomautuksessa?

Vastaus: "Kuvailun perustana verkkoaineisto" Kuten Melinda-päivässä 22.5.2018 todettiin, Fennica on tuomassa Melindaan noin 20000 tietuetta, joiden kuvailu ei perustu itse verkkoaineistoon, vaan ennakkotietoon/painetun version tietueeseen. Kuvailijan täytyy näitä tietueita käyttäessään päivittää kuvailu verkkoaineistoon perustuvaksi. Eli huomautus on tarpeellinen.

Kentän nimi on "Kuvailun perusta" 588 kentässä on käytössä 1. indikaattorin arvot '0' (kuvailun lähde) ja '1' (viimeisin tarkasteltu numero), joita käytettäessä ei tarvitse käyttää fraasia "Kuvailun perusta".

Sääntöjen mukaan kuvailuun on merkittävä pakollisena nimekkeen lähde, paitsi alla olevissa tapauksissa (SKL):

- monografiat: Jos manifestaatiossa esiintyy nimiösivu tai vain yksi nimeke, niin päänimekkeen lähde ei tarvitse merkitä.
- sarja-aineisto: Jos manifestaatiossa esiintyy nimiösivu tai vain yksi nimeke, niin päänimekkeen lähde ei tarvitse merkitä.
- päivittyvä aineisto: Jos päivittyvän aineiston manifestaatiossa esiintyy nimiösivu tai vain yksi nimeke, niin päänimekkeen lähde ei tarvitse merkitä.

Tämä tarkoittaa sitä, että kuvailun perustasta ilmoitettavat tiedot jäävät varsin suppeaksi.

Jos kuvailun ilmoittaa muodossa "588 ## \$a Kuvailun perustana verkkoaineisto; nimeke PDF-nimiösivulta (ACM, katsottu 26.5.2011)", niin käy ilmi se, että

- kuvailu perustuu verkkoaineistoon
- aineiston formaatti on PDF
- aineistossa on nimiösivu
- kuvailtavan aineiston alusta on ACM
- kuvailu on tehty 26.5.2011

Pitkä muoto on erityisen hyödyllinen silloin, kun aineisto löytyy usealta alustalta ja mahdollisesti useammassa formaatissa.

1. indikaattoria ei ole ylläolevassa käytetty, koska huomautus on laajempi kuin indikaattorin arvot antavat myöten.

4) Kysymys: Organisaatiokohtaisten 856-kenttien poistaminen Melindassa

Mitä tapahtuu jos poistan Melindan tietueesta lisensoitua aineistoa koskevan organisaatiokohtaisen linkin? Tekisi mieli poistaa, mutta en kuitenkaan uskalla...

Vastaus: Vain omaa organisaatiota koskevia linkkejä voi Melindasta turvallisesti poistaa. Minttu selvittää mahdollisuuksia poistaa kirjastokohtaisia linkkejä Melindasta.

5) Kysymys: Käytetäänkö 600-kentässä osakenttää 1e?

Sovellusohjeessa käytetään kentässä 600 myös 1e, mitä ei sitten löydy uudesta sisällönkuvailuoppaasta. Miten on, käytetäänkö 600-kentässä osakenttää 1e vai ei?

Kun katsottiin sovellusohjeen ja sisällönkuvailuoppaan esimerkit niin siellä lukee edelleen kunnianosoituksen kohde, vaikka sehän vaihdettiin teoksella kunnioitettu termiin.

Vastaus: 600-kentässä voidaan tarvittaessa käyttää osakentää [e. Kunnianosoituksen kohde-termi on vaihdettu termiksi 'teoksella kunnioitettu'. Muutos ei näy vielä kaikissa ohjeissa. Termiä käytetään kentässä 700, ei enää 600-kentässä ellei julkaisu sisällä tietoa kohdehenkilöstä.

6) Kysymys: 040 ja ja KV

Muistelen jossain yhteydessä kuulleen/lukeneeni, että jos Kirjavälityksen tekemässä ennakkotietueessa on kentän 040 ja-osakentässä KV, niin ensimmäinen "varsinainen" luetteloi korvaa tunnuksen oman kirjaston tunnukseksi. Eihän tuolla ole merkitystä muuten kuin primääriluetteloinnin tilastoinnin kannalta, mutta muistanko oikein tämän asian? On tullut vastaan tietueita, joissa KV on jätetty.

Vastaus: 040-kentän ja osakentässä kuuluu olla ensimmäisen varsinaisen luetteloijan tunnus (tarkemmin: sen organisaation ISIL-tunnus, jota luetteloi edustaa) ei ennakkotietueen tekijän tunnusta. Kysyjä on siis oikeassa.

7) Kysymys: Voiko tietueeseen lisätä Docplayeriin vievän linkin?

Olen tätä joskus kysynyt voy-cat-listallakin. Docplayeristä löytyy kaikenlaisia aineistoja, mutta ne eivät liene useinkaan laillisia versioita. Jos kustantajan sivulla ei mainita verkkoversiota, niin onko OK lisätä tietueeseen linkkiä Docplayeriin? Viimeksi tuli vastaan tämä tietue: 011916769, ISBN 978-952-5461-20-6. Docplayerissä ei näy, kuka tiedoston on sinne ladannut. Olisin kysynyt kustantajalta, mutta en löytänyt heidän sivuiltaan sähköpostiosoitetta, jonne olisi tiedustelun voinut lähettää.

Vastaus: Docplayeriin vietyjen aineistojen kohdalla ei välttämättä ole noudatettu tekijänoikeuksia. Linkin lisäämisessä on hyvä olla varovainen ja mahdollisuuksien mukaan tarkistaa verkkoiaineiston laillisuus.

8) Kysymys: Miten kuvaillaan julkaisun sisältämät AR-sovelluksen avulla katsottavat 3D-videot?

Käsittelyssä minulla on parhaillaan Mediakirja 2017. Kirja näyttää perinteiseltä painetulta vuosikirjalta, mutta artikkelien lisäksi sisältää AR-sovelluksen (Ariilyn) avulla katsottavia 3D-videoita. Mitenköhän tämä sisältömuoto pitäisi oikeoppisesti lisätä tietueeseen? Melidasta koitin haarukoida vastaavia tapauksia, (mutta on muuten aika hankalaa jos etsii nimenomaan kirjoja, joissa sisältö on tuotettu AR-tekniikalla sen sijaan että kirjan aiheena on AR.)

Atlas Eurooppa tiekartasto 11916853
Tehostettu todellisuus (autot) 6002898
Loisteliäs prinsessakirja 6412137
Guinness world records 2013 9353489

Ainakin näissä esimerkeissä on käytetty 500-kenttää. Mutta nämä eivät ole ihan sitä, mitä käsillä oleva mediakirja on....

Tein ensialkuun nykyiseen tietueeseen (11856471) lisäyksen 500-kenttään, kun edes jossain tämän kirjan tiedoissa pitäisi olla maininta tästä. Mutta toivoin, että tästä saataisiin jokin yhtenäisempi ohjeistus aikaiseksi, jotta AR-sisältöisten (tai vastaavien) aineistojen kuvailu olisi jatkossa vakaammalla pohjalla.

Voiko tästä tehdä merkinnät 336-338-kenttiin ja jos voi, niin mitkä on oikeat termit? Loppuuko termistö kesken?

Vastaus: Mikäli ohjelmaan pääsee käsiksi ilman koodia sen voi laittaa linkkikentäksi, muutoin huomautuskenttään merkitään tietoa ohjelmasta ja sisällöstä. Metatietosanasto-työryhmä miettii sopivaa fraasia "täydennettyä todellisuutta" (tai lisättyä todellisuutta) sisältäville aineistoille. Koska kyse on lisäsisällöstä, sitä koskevia ominaisuuksia ei kuvailla 336-338 kentissä.

9) Kysymys: KOHA ja yhteensidotut

Meidän kirjastomme valmistautuu siirtymään KOHAan. Ongelmaksi ilmaantuivat yhteensidotut bibit (bound with). KOHA ei valitettavasti ymmärrä niitä. KUMEAn vanhassa pöytäkirjassa oli ohje: "Ne kirjastot, joiden kirjastojärjestelmässä ei ole vastaavaa Voyagerin kaltaista toimintatapaa voivat käyttää Melindassa 501 kenttää (+ osakenttä #5, jossa ISIL-tunnus tai tietokantatunnus) . Kenttä 501 tallennetaan niteessä ensimmäisenä olevan julkaisun kuvailutietoihin ja siinä kerrotaan muut niteessä olevat julkaisut ja varustetaan kenttä ehdottomasti Metatietosanaston mukaisella fraasilla "Yhteensidottuna lisäksi" ja osakentällä [5, jossa ISIL-tunnus tai tietokantatunnus". Kentissä 501 olevat nimekkeet eivät varmaankaan ole haettavissa nimekehaussa (Finnassa tuolla seikalla ei tosin ole paljon merkitystä). Voiko tietueeseen lisätä nimekkeet johonkin nimekekenttään (700t tai 740)?

Tähän vielä lisäys: kun kenttään 501 merkitään kaikki nimekkeet ohjeen mukaisesti, niin tuloksena on Finnan kautta katsottuna iso mössö. Voisiko väliarkeiksi laittaa kaksi väliviivaa, kuten on kentässä 505?

Vastaus: Voi toimia KUMEAn antaman ohjeen mukaan. Ohjeen mukaan kaikki niteessä olevat julkaisut kuvaillaan erikseen, kenttä 501 tallennetaan niteessä ensimmäisenä olevan julkaisun kuvailutietoihin ja siinä kerrotaan muut niteessä olevat julkaisut ja varustetaan Metatietosanaston mukaisella fraasilla "Yhteensidottuna lisäksi" ja osakentällä [5, jossa ISIL-tunnus tai tietokantatunnus.

501 ja Yhteensidottuna lisäksi: Nimeke2 / Tekijä. Kustannuspaikka : Kustantaja, Julkaisuvuosi. Nimeke3 / Tekijä. Kustannuspaikka : Kustantaja, Julkaisuvuosi. #5 ISIL-tunnus tai tietokantatunnus

tai väliviivojen kanssa:

501 ja Yhteensidottuna lisäksi: Nimeke2 / Tekijä (Kustannuspaikka : Kustantaja, Julkaisuvuosi) -- Nimeke3 / Tekijä (Kustannuspaikka : Kustantaja, Julkaisuvuosi) #5 ISIL-tunnus tai tietokantatunnus

Suotavaa toki olisi, jos kaikki niteeseen kuuluvat tietueet olisi varustettu 501-kentällä, jossa kerrotaisiin yllä mainitulla tavalla muut niteeseen sidotut julkaisut.

501-kenttään voi laittaa väliviivat, mutta 501-kentästä ei tehdä lisäkirjauksia 7XX-kenttiin. KOHAN kehittäjiin kannattaa olla yhteydessä.

10) Kysymys: Mikä ero on tallenteilla Nintendo DS ja Nintendo Switch?

Vastaus: Nintendo Switchissä tallennetyt on SD-muistikortti, Nintendo DS on pelimoduli. Eli merkinnät ulkoasusta 300 kenttään esim. näin:

Nintendo DS: 300 ## #a 1 piirikotelo : #b värillinen, ääni

Nintendo Switch: **300 ##** **†a** 1 muistikortti (Nintendo Switch) : **†b** värillinen, ääni ; **†c** 3 x 2 x 0,5 cm **†f** kotelo **†g** 17 x 11 x 1 cm

12. Seuraava kokous, syyskauden kokoukset ja sihteerin valinta syyskaudeksi

20.6.klo 10-12 ACP-kokous

30.8 klo 10-16 Kaisa-talo, sali 7063

18.9. klo 10-16 Fabianian kokoushuone

16.10 klo 10-16 Fabianian kokoushuone

20.11 klo 10-16 Fabianian kokoushuone

13.12 klo 10-16 Fabianian kokoushuone

Minna Kantanen valittiin syyskauden sihteeriksi.